Μέτρα Προστασίας των Νερών από τη Ρύπανση

Ο στόχος της προστασίας των νερών είναι διττός. Αφενός, να υπάρχουν ικανοποιητικές ποσότητες για να καλύψουν τις ανάγκες του πληθυσμού και αφετέρου, οι ποσότητες αυτές να έχουν εκείνη την ποιότητα για την σκοπούμενη χρήση τους. Μέσα από την προστασία του υδάτινου δυναμικού της Κύπρου, ενδυναμώνεται και η αειφορία του. Η προστασία των νερών δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από δράσεις της πολιτείας. Θα πρέπει να γίνει βίωμα όλων των πολιτών. Η γενική αρχή της πρόληψης βρίσκει και εδώ πλήρη εφαρμογή. Το κόστος των ενεργειών που απαιτούνται για καθαρισμό ή επαναφορά ενός υδάτινου συστήματος στην προτέρα κατάστασή του μετά από ρύπανση είναι πολλαπλάσιο και μη συγκρίσιμο με το κόστος που απαιτείται για την πρόληψη της ρύπανσης.

Στα πλαίσια της καθημερινότητάς μας, απλά μέτρα πρόληψης της ρύπανσης των νερών που μπορεί εύκολα ο καθένας μας να πάρει είναι:

- Μείωση της χρήσης του νερού και επαναχρησιμοποίησή του όπου είναι δυνατόν.
- Άντληση ποσοτήτων που δεν υπερβαίνουν αυτές που αναγράφονται στην άδεια άντλησης.
- Διάθεση παλαιών ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών και μπαταριών σε σημεία συλλογής εγκεκριμένων συστημάτων διαχείρισης.
- Προτίμηση σε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες.
- Πιστή εφαρμογή των οδηγιών της ετικέτας σε φυτοφάρμακα και βιοκτόνα.
- Ορθολογιστική χρήση λιπασμάτων και κοπριάς με βάση τις ανάγκες της καλλιέργειας και του εδάφους.
- Προτίμηση σε προϊόντα και υπηρεσίες που φέρουν το οικολογικό σήμα Ecolabel.
- Προτίμηση σε χρώματα και βερνίκια με βάση το νερό (υδατοδιαλυτά) και όχι με οργανικούς διαλύτες.
- Μείωση, διαχωρισμός στην πηγή και ανακύκλωση αποβλήτων.
- Μείωση χρήσης φαρμάκων και αποφυγή απόρριψης των ληγμένων ή μη χρησιμοποιημένων φαρμάκων στο αποχετευτικό σύστημα.
- Μείωση χρήσης χημικών προϊόντων και εναλλακτική χρήση υλικών, όπως σόδα ή οδοντόκρεμα για γυάλισμα ασημικών, ξύδι για μικρές καθημερινές απολυμάνσεις, ξύδι και νερό για καθαρισμό τζαμιών, σόδα και ζεστό νερό για την αφαίρεση αλάτων από είδη υγιεινής και πλακάκια, αλάτι και ξύδι για γυάλισμα χάλκινων.
- Ασφαλής αποθήκευση ουσιών ή αποβλήτων που μπορεί να ρυπάνουν τα νερά.
- Μη απόρριψη σκουπιδιών κατά τις επισκέψεις σε ποταμούς, λίμνες, φράγματα, παραλίες.
- Ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος για παράνομες απορρίψεις στα νερά και στο έδαφος ή για οποιεσδήποτε άλλες ενέργειες μπορούν να βλάψουν τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Για περισσότερες πληροφορίες:
Νεοκλής Αντωνίου
Τ.: 22408936 Φ.: 22774945
e-mail: nantoniou@environment.moa.gov.cy
www.moa.gov.cy/environment

Τυπώθηκε σε χαρτί στο οποίο έχει απονεμηθεί το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα EU Ecolabel για το γραφικό χαρτί.

ΓΤΠ 217/2014-1000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Προστασία των νερών από τη ρύπανση

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ευρωπαϊκό Νομοθετικό Πλαίσιο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατανοώντας τη σημασία της προστασίας του υδάτινου περιβάλλοντος (επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια νερά) από τη ρύπανση και την υποβάθμιση και πως αυτό είναι εφικτό μόνο μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης, θέσπισε την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου 2000.

Κάτω από την ΟΠΥ έχουν θεσπιστεί «θυγατρικές» εξειδικευμένες οδηγίες, για προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος, στοχεύοντας στην καλή χημική, οικολογική και ποσοτική κατάσταση των νερών. Επίσης, έχουν θεσπιστεί οδηγίες για την προστασία των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης και από τα αστικά λύματα.

Κυπριακή Πραγματικότητα

Η Κυπριακή Δημοκρατία, ως μέλος της ΕΕ, έχει ενσωματώσει το σύνολο των ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών οδηγιών που σχετίζονται με το υδάτινο περιβάλλον στο κυπριακό δίκαιο.

Η νομοθεσία που ρυθμίζει θέματα ελέγχου της ρύπανσης των νερών περιλαμβάνει τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμους, 2002-2013. Κύριος σκοπός της νομοθεσίας είναι ο έλεγχος της ρύπανσης των νερών, η μείωση ή και η εξάλειψή της.

Αρμόδια Αρχή
Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των πιο πάνω νόμων είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, μέσω του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Ρύπανση
Η έννοια που αποδίδεται στον όρο «ρύπανση» από τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμους είναι: «η άμεση ή έμμεση εισαγωγή στα νερά ή στο έδαφος, ως αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας, ουσιών, κραδασμών, θερμότητας ή θορύβου που ενδέχεται να προκαλέσουν βλάβη στην ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, να υποβαθμίσουν υλικά αγαθά, να παραβλάψουν ή να παρεμποδίσουν τις ανέσεις και τις άλλες νόμιμες χρήσεις του περιβάλλοντος, να προκαλέσουν βλάβη στους ζώντες οργανισμούς που διαβιούν στα νερά ή στο έδαφος, να βλάψουν το υδατικό ή εδαφικό οικολογικό σύστημα ή να καταστρέψουν τους βιολογικούς πόρους».

Αδειοδότηση - Έλεγχος - Παρακολούθηση
Ο έλεγχος της ρύπανσης των νερών επιτυγχάνεται κυρίως μέσα από την εφαρμογή συστήματος αδειοδότησης, ελέγχου και παρακολούθησης εγκαταστάσεων των οποίων η λειτουργία δύναται να ρυπάνει τα νερά. Η Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που χορηγείται στις δυνητικά ρυπογόνες εγκαταστάσεις από τον αρμόδιο Υπουργό περιέχει τέτοιους όρους ώστε η λειτουργία τους να μην υποβαθμίζει την κατάσταση των νερών.

Δυνητικοί Ρυπαντές και Ρύποι των Νερών της Κύπρου

Οι κυριότερες δυνητικές πηγές και αίτια ρύπανσης των νερών της Κύπρου είναι:
- Βιομηχανικές εγκαταστάσεις
- Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
- Αστικά λύματα
- Ιχθυοκαλλιέργειες
- Μεταλλεία - λατομεία
- Γεωργία
- Απορροές ομβρίων υδάτων
- Χωματερές
- Υπεράντληση υπόγειων νερών
- Εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών
- Λιμάνια και πλοία

Οι πιο πάνω πηγές ρύπανσης εισάγουν στα επιφανειακά, υπόγεια, παράκτια νερά, άμεσα ή έμμεσα, τους ακόλουθους, κυρίως, ρύπους:
- Βαρέα μέταλλα
- Οργανικό φορτίο
- Μικροβιολογικό φορτίο
- Άζωτο, φωσφόρο, βόριο
- Φυτοφάρμακα
- Αιωρούμενα στερεά
- Νιτρικά, νιτρώδη, αμμώνιο
- Οργανικούς διαλύτες
- Χλωριούχα, θειικά ιόντα
- Πετρελαιοειδή
- Τασιενεργές ουσίες
- Φαινόλες
- Θερμότητα